

SEKSUEEL GEWELD EN VOORORDELEN

Vooroordelen, mythen en onjuistheden rechtvaardigen geweld en houden het in stand. Zo ook bij seksueel geweld. Door te impliceren dat zij iets anders hadden kunnen doen om het te voorkomen leg je de verantwoordelijkheid voor het gebeurde bij de overlevende neer. Tegelijk geef je de dader een excuus voor het gedrag waarvoor hij verantwoordelijk zou moeten worden gehouden. De volgende vooroordelen komen we daar onder meer bij tegen¹ (het cursief gedrukte hierbij is de werkelijkheid):

1. Van seksueel geweld is sprake als een man een vrouw verkracht.
Iedere vorm van gedwongen seksueel contact vormt seksueel geweld (Art. 242 Sr).
2. Daders van seksueel geweld zijn voornamelijk vreemden.
Afhankelijk van waar je bent in de wereld verschillen de cijfers. In Nederland gaat het voor vrouwen in 77% van de gevallen om bekenden en als het gaat om misbruik van mannen in hun jeugd is dat 91%². In Canada gaat het in 85% van de gevallen om bekenden en in 95% van de gevallen als het om kinderen gaat³.
3. Seksueel geweld overkomt vrouwen en niet mannen.
Omdat je sterk bent wil dit niet zeggen dat je niet gedwongen kunt worden. Er zijn andere vormen van dwang dan fysiek geweld mogelijk.
4. Seksueel geweld kan door niet meer te stoppen seksuele opwinding ontstaan.
Al ben je nog zo opgewonden, je hebt altijd keus. Dat blijkt ook als iemand plotseling binnen zou komen. Bovendien is opwinding geen excuus om door te gaan als de ander "Nee!" zegt. Op dat moment is de toestemming weg en is er sprake van dwang als je doorgaat.
5. Overlevenden hebben er toch ook van genoten.
Een natuurlijke lichamelijke respons ten gevolge van aanraking van lichaamsdelen betekent niet dat er toestemming is of dat iemand er van "genoten" heeft. Bovendien doet dit er strafrechtelijk niet toe. De vraag is of er sprake was van dwang. Bij het ontbreken van toestemming is dit zo.
6. Een dader kun je zo wel aanwijzen.
Daders tref je in alle leeftijdscategorieën, alle rassen, elk geslacht, elk geloof en in alle sociaal economische lagen van de bevolking aan. Ze kunnen getrouwd zijn en zelf kinderen hebben. Dit maakt het enorm verraderlijk en gevaarlijk als je denkt dat je weet voor wie je op moet passen.

---

¹ Sexual Assault Center of Edmonton, Alberta, Canada, brochure: Myths and Facts about Sexual Assault, http://www.sace.ab.ca/brochures/Myths_and_Facts_About_Sexual_As.pdf

² Tabel plegers van seksueel geweld Rutgers-Nissogroep
http://www.rutgersnissogroep.nl/kennisbank/informatie-op-thema/seksueel-geweld/Seksueel_geweld_plegers.pdf

³ Family Violence in Canada: A Statistical Profile 2005

7. Als je dronken was is het ook wel een beetje je eigen schuld.
Mensen zijn inderdaad verantwoordelijk voor wat ze zelf doen. Maar seksueel geweld is echter iets dat jou wordt aangedaan. Daar is de dader verantwoordelijk voor.

8. Als je gedrogeerd werd had je toch beter op moeten passen.
Je raakt niet gedrogeerd omdat je niet voorzichtig genoeg was maar omdat de dader hiermee een vooropgezet doel had. Er is sprake van opzet. Voorzichtigheid is onzin als je bedenkt dat in het grootste deel van de gevallen de dader een bekende is die je vertrouwt en dat de meeste gevallen van seksueel geweld thuis plaatsvinden.

9. Als je je uitdagend kleeft vraag je er ook een beetje om.
Seksueel geweld is gewelddadig en gaat om macht en controle. Seksualiteit heeft daar niets mee van doen. En al zou je als vrouw geïnteresseerd zijn geweest in seks, dan heb je toch zeker niet om seksueel geweld gevraagd!

10. Als de overlevende “NEE” had gezegd of had teruggevochten dan was het niet gebeurd.
Er zijn meer dan alleen maar verbale signalen die duidelijk maken of iemand wel of niet seks wil. Huilen, lichamelijk verstijven en wegdraaien zijn daar voorbeelden van.

11. Er wordt toch ook veel misbruik van de term seksueel geweld gemaakt.
Maar een klein aantal van de gevallen van seksueel geweld (In Nederland 11%) wordt gerapporteerd⁴. Van dit aantal is maar in een klein aantal gevallen sprake van een “valse aangifte” (In Canada 2-3%)⁵.

12. Je kunt het aan iemand zien dat zij/hij overlevende van seksueel geweld is.
Dit kun je niet zien. Je kunt zien dat iemand anders dan anders reageert en misschien emotioneel is. Waardoor dit komt kun je niet weten. Het kan zijn dat de gevolgen zich pas veel later openbaren.

13. Je kunt een prostituee geen seksueel geweld aandoen.
Seksueel geweld gaat om geweld. Het feit dat er geen toestemming is maakt dat er sprake is van dwang. De aard van iemands beroep doet daar niet toe. Ook het extra risico is daarvoor geen excuus net zoals dat ook voor andere beroepen geldt.

---

⁴ <http://www.rutgersnissogroep.nl/kennisbank/informatie-op-thema/seksueel-geweld/slachtoffers>

⁵ Sexual Assault Center of Edmonton, Alberta, Canada, brochure: Myths and Facts about Sexual Assault, http://www.sace.ab.ca/brochures/Myths_and_Facts_About_Sexual_As.pdf